

Tilsynserklæring

for Kolding Friskole

Skoleåret 2017/18

Udarbejdet på baggrund af undervisningsministeriets
udkast til digital tilsynserklæring af 12. marts 2018

Tilsynserklæringer vil fremover blive indberettet elektronisk på
undervisningsministeriets tilsynsportal.

dato: 20. marts 2018

Certificeret tilsynsførende:

Ulrik Overgaard

cand. Theol., P.h.D.

Præstegårdsvej 12

7100 Vejle

tlf. 29408574

mail: UO@km.dk

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode:

Skolens navn: Kolding Friskole

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Ulrik Overgaard (UO)

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende over-være undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	klasse	Fag	Tilsynsførende
9/2 2018	alle	Fællessamling m. evaluering af projektuge	UO
9/2 2018		Individuelle samtaler med 6 lærere om skolens undervisningsplaner, især projektuge	UO
9/2 2018		Samtaler med skoleleder Anders Johansen	UO
9/2 2018		Fællesdrøftelse med lærerne i lærerværelset.	UO
19/3 2018	0.kl	Dansk	UO
19/3 2018	3.kl	P-fag	UO
19/3 2018	2.kl.	Matematik	UO
19/3 2018		<i>Morgensang + pause m. lærerne</i>	UO
19/3 2018	9.kl.	Dansk	UO
19/3 2018	4.kl.	Naturfag	UO
19/3 2018	6.kl.	Dansk	UO
19/3 2018		<i>Middagspause, samtale m. lærerne i plenum</i>	UO
19/3 2018	1.kl	Engelsk	UO
19/3 2018	5.kl.	Fortælling	UO
19/3 2018	7.kl.	Engelsk	UO

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

I tillæg til ovenstående kan det nævnes, at tilsynsbesøgene også har indeholdt observationstid i skolens SFO, deltagelse i morgensamlinger for hele skolen, og både strukturerede og frie samtaler med elever og lærere. Hvor det har været muligt, har jeg haft samtaler med lærerne og eleverne om den igangværende undervisning.

Som det ses af ovenstående har jeg i det forløbne år gennemført to tilsynsbesøg på Kolding Friskole.

- Tilsynsbesøg den 9. februar 2018 var et anmeldt med følgende fokuspunkter:

- Samtale med skoleleder Anders Johansen om de nye krav til demokratisk dannelse, regler om offentliggørelse af størrelserne på donationer til skolen (sepkt. 12) og krav om elektronisk offentliggørelse/indlevering af tilsynsrapporterne.
 - Overværelse af fælles undervisning og evaluering af temaugene afholdt i uge 6. Både individuelle samtaler og en struktureret gruppedrøftelse i 3. kl. afslører en temaugue med stort fokus på historisk læring og med et højt ambitionsniveau med mange aktiviteter, rekvisitter og replikker. Undervisningen var delvist forlagt til Koldinghus.
 - Gruppedrøftelse i spisebrikvarteret for lærerne om pensionsordninger og den lokale – for lærerne meget attraktive – seniorordning. Flere udtrykker i den anledning glæde over, at et generationsskifte i stillingerne som både leder, viceleder og SFO-leder nu er godt overstået. Det opleves som trygt og godt, at den nye ledelse træder i karakter, og jeg fornemmer enighed om at dette åbner mulighed for nye ønsker og drømme for Kolding Friskole – udmøntet i det varslet visionsforløb i foråret 2018
 - Overværelse af ”Trivselsrunde” – et pædagogisk værktøj til indøvelse af sociale færdigheder i 2. klasse.
- Tilsynsbesøg den 19. marts 2018 var et anmeldt med følgende fokuspunkter:
 - Deltagelse i så stor en del af undervisningen i skolen normalskema som muligt, idet der i udvælgelsen er lagt vægt på at nå så mange årgang, lærere og fag so muligt.
 - Fælles drøftelser med lærere både om inflation i karaktererne som følge af den nye karakterskala og om den store inspiration, der ligger for lærerne i muligheden for at komme ud som censor på andre skoler.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja!

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Det er min oplevelse, at efter det grundvig-koldske blev skrevet ud af Kolding Friskole værdigrundlag i forbindelse med udarbejdelsen af ”Værdiregelsæt for Kolding Friskole” (findes på skolens hjemmeside) er den humanistiske tilgang til eleverne blevet en rodfæstet kultur, hvor der arbejdes med løbende refleksionsprocesser omkring skolens visioner. At der er åbenhed omkring at se på egen praksis, og at medarbejderne inddrages i beslutningsprocesserne gennem dialog.

Mere konkret må det fokus på historie, som temaugen på Koldinghus resulterede i, nævnes som et særligt tydeligt udtryk for den humanistiske undervisning. Dette er uddybet i pkt. 7.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Også indenfor det naturfaglige område kunne jeg igen i år konstatere en meget kvalificeret undervisning organiseret på vidt forskellig måde: som klasseundervisning, gruppearbejde og individuelt arbejde, og der var indlagt arbejde med elektroniske hjælpemidler og ikke mindst fysisk aktivitet i en del timer. Undervisningen bar generelt præg af stort fokus og engagement fra både lærere og elever. Lærerne udstrålede overskud og fagligt engagement og nærvær i undervisningssituationen. Som tidligere år oplevede jeg, at de ansatte var meget interesserede i at fortælle både om deres pædagogiske og didaktiske overvejelser bag undervisningen og om de konkrete forsøg på at tilbyde relevant undervisning gennem variation. For eksempel overværede jeg en tværfaglig undervisning i 4. kl. om Sydamerika lande. Via både de klassiske værktøjer som forsøg, atlas tematiske kort og de mere moderne hjælpemidler som internet og film blev emnet behandlet fra mange sider, og eleverne fik bibragt grundlæggende naturfaglige færdigheder.

6. Står undervisningen inden for det praktiske/musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

I indenfor det praktisk-musiske område bar undervisningen også præg af stort fokus og engagement fra både lærere og elever. Også i disse timer udstrålede lærerne overskud og fagligt engagement og nærvær i undervisningssituationen. I år er der tillige blevet lagt særligt vægt på dette område, idet sang og musik, fremstilling af kostumer og rekvisitter osv. også var en integreret del af temaugen.

Endeligt skal det nævnes, at det praktisk-musiske ikke kun udfoldes i den strukturerede undervisning, men må betragtes som en væsentlig del af dagligdagen på Kolding Friskole idet det hele tiden kommer til udtryk ved morgensamlinger, udstillinger i fællesområder osv.

7. Vurdering af elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk

Standpunktsoplysningerne på skolens hjemmeside viser, at gennemsnittet for karaktererne i både dansk, matematik og engelsk for 9. klasse på Kolding Friskole ved afgangseksamen 2017 ligger over landsgennemsnittet. Der er et rimeligt forhold mellem standpunktskaraktererne og eksamenskaraktererne.

7.1 Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja, jf. ovenfor.

7.2 Mulighed for uddybning af elevernes standpunkt i dansk

Det vurderes, at Kolding Friskole arbejder målrettet på at give eleverne mulighed for at opbygge gedigne færdigheder indenfor danskfagets hovedområder: læsning, fremstilling/kommunikation og fortolkning. Eksempelvis kan jeg konstatere, at alle bogstaver og deres korrelerende lyde er fuldt ud indlærte allerede her i slutningen af i 0.klasse, hvor jeg overværede meget kvalificeret undervisning, der formåede at motivere børnene til stoffet via gentagelse og leg. Samme kvalitet oplevede jeg i i 6. klasse ved en tværfaglig undervisning om landes infrastruktur samt i udskolingen, hvor jeg i 9. kl. overværede en samtale om kildekritik, hvor læreren forberedte eleverne til det kommende forårs skriftlige prøver.

7.3 Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja, jf. ovenfor.

7.4 Mulighed for uddybning af elevernes standpunkt i matematik

Det vurderes, at Kolding Friskole arbejder målrettet på at give eleverne mulighed for at opbygge gedigne færdigheder indenfor matematikfagets hovedområder: Tal og algebra, geometri og måling, statistik og sandsynlighed. Dette sker gennem en stadig vekslen mellem problemorientering og konkrete færdigheder. Tilsynet har i denne henseende dog været en smule hæmmet af, at undervisningen i matematik til dels har været håndteret af vikarer i de pågældende klasser pga. sygdom blandt lærerne.

7.5 Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja, jf. ovenfor.

7.6 Mulighed for uddybning af elevernes standpunkt i engelsk

Det vurderes, at Kolding Friskole også arbejder målrettet på at give eleverne mulighed for at opbygge gedigne færdigheder indenfor engelskfagets hovedområder. Jeg overværede eksempelvis undervisning helt nede i 1. klasse, hvor al samtale foregik på engelsk.

7.7. Fører skolen til prøve i historie?

Ja, derfor udgår pkt. 7.8.

7.8 Årsag vælg fra liste:

Udgår

7.9 Står elevernes standpunkt i historie mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.9.1 Mulighed for uddybning af elevernes standpunkt i historie

Skolens prioritering af historieundervisningen er tydelig i årets temaugle. Emnevalget er i udpræget historisk karakter og det er tydeligt, at undervisningen har til hensigt at gøre eleverne fortrolige med dansk kultur og historie. Men den tilrettelægges også på en måde, hvor eleverne både udvikler kronologisk overblik, men samtidigt styrke deres viden om og forståelse af historiske sammenhænge som de kan bruge i deres forståelse i deres hverdags- og samfundsliv.

8. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

8.1 Mulighed for uddybning

Se pkt. 13

Obligatoriske underpunkter om frihed og folkestyre

9. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre? og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja. Oplæring i demokratisk dannelse er at finde overalt i de aktiviteter, der er på skolen, samtaler i undervisningen, morgensang, fremlæggelser. Til morgensangs fortælling trænes eleverne i at koncentrere sig og om at lytte over længere tid. I undervisningen lærer eleverne, at vente på, at hinanden har taletid og at høre på den enkeltes tanker og meninger og vise respekt for andres tanker og meninger. På morgensamlingen og især i klasserne øves hver dag debat af et konkret emne og evt. fælles beslutninger, som gælder fremover.

9.1 Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

9.2 Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja. Jeg har fået indtryk af en skole, hvor lærerne gør meget for, at den enkelte elev får den hjælp og vejledning, vedkommende har brug for, idet der samtidigt udvises en tydelig fornemmelse for og

prioritering af fællesskabets trivsel. Dermed lærer den enkelte elev at forstå sig selv som en del af de større fællesskaber, både i klassen, på skolen, lokalt og i samfundet i bredere forstand.

9.3 Er der kønsligestilling på skolen

Ja, sådan opleves det.

10. Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja, Hvis JA kan 10.1 besvares og derefter springes til 12

10.1 Frivillig uddybning

Opretholdelsen af et repræsentativt demokrati gennem valg til elevråd er en fast del af elevernes årsrytme.

11. Er skolens elever blevet opfordret af skolens leder til at danne elevråd eller på anden demokratisk måde varetage deres fælles interesser vedrørende skolen? (jf. friskoleloven § 1, stk. 4)

Udgår, jf ovenstående

12. Donationer

Oplysninger om evt. donationer, skolen har modtaget i foregående regnskabsår skal i tilsynserklæringen for 2017/18 indtastes af den tilsynsførende. For skoleåret 2018/19 vil den tilsynsførende ved et klik overføre oplysningerne fra årsrapporten via Undervisningsministeriets Regnskabsportal. Har skolen i det foregående kalenderår modtaget en eller flere donationer, som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusiv moms fra samme donator?

Ja

12.1 Oplys navn og adresse og beløb

Skolens leder Anders Johansen oplyser, at skolen i det forudgående regnskabsår har modtaget to donationer på et samlet beløb overstigende kr. 20.000. Der foreligger dokumentation for begge donationer.

Navn	Adresse	Beløb
Foreningen til støtte af Grundtvig-Koldske Friskoler m.v. i Region Syddanmark	Kolding Friskole	15.000
Foreningen til støtte af Grundtvig-Koldske Friskoler m.v. i Region Syddanmark	Kolding Friskole	16.000

12.2 Angiv størrelsen af hver enkelt anonym donation på mere end 20.000 kr. eksklusiv moms

Der er ikke modtaget anonyme donationer.

12.3 Angiv den samlede størrelse af alle donationer

Beløb i alt: 31.000 kr. De to donationer er i lighed med tidligere år givet til specifikke formål (Støtte til hhv. sommerarrangementet "Musik i Skoven" og til den årlige lejrskole)

13. Tilsynets sammenfatning

En gennemgang af elevernes time- og fagfordeling 2017/18 på skolens hjemmeside viser, at skolen giver undervisning i et timetal, der lever op til ministeriets timetalskrav for fag og klassetrin. Ligeledes viser standpunktsoplysningerne på skolens hjemmeside, at gennemsnittet for karaktererne for 9. klasse på Kolding Friskole ved afgangseksamen 2017 (7,8) ligger over landsgennemsnittet (7,1). Der er et rimeligt forhold mellem standpunktskaraktererne og eksamenskaraktererne.

Det er min oplevelse, at Kolding Friskole er rodfæstet i en kultur, hvor der arbejdes med løbende refleksionsprocesser omkring alt, hvad man gør på skolen. At der er åbenhed omkring at se på egen praksis. Alt foregår i dialogprocesser. Personalegruppen er reflekterende overfor hvad der rører sig i den pædagogiske verden, og i verden i det hele taget, hvilket afspejler sig i de faglige årsplaner. Eleverne undervises i fuldt opdaterede emner, både i forhold til nærsamfundet og i forhold til den globale verden.

Sammenfattende vurderer jeg ud fra en helhedsvurdering, at eleverne ikke blot i fagene dansk, matematik og engelsk men også i de øvrigt udbudte fag modtager en undervisning, der er fuldt på højde med, hvad der almindeligvis forlanges i folkeskolen. Det er endvidere tydeligt, at skolen også i praksis arbejder aktivt på at forberede eleverne til at leve i et samfund med frihed, folkestyre og demokrati, og at man herigennem på den ene side fastholder den frie skoletradition på Kolding Friskole og på den anden side følger alle gældende krav.

Tak til elever, forældre og personale for jeres imødekommenhed. Det har været inspirerende og en stor fornøjelse at komme på besøg på Kolding Friskole.

14. Mulighed for afgivelse af særstandpunkt(er), jf. friskolelovens § 9 d, stk. 4.

Da der kun er én tilsynsførende på skolen, udgår dette punkt.

15. Den eller de tilsynsførende tilkendegiver at have sikret sig at ovenstående oplysninger er korrekte og at oplysningerne er baseret på den tilsynsførendes faglige og pædagogiske vurdering

Vejle, d. 22. marts, 2018.

Tilsynsførende Ulrik Overgaard

